

Πασχαλινὸν μήνυμα τοῦ Πατριάρχου Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ρωσσιῶν κ.κ. Κυρίλλου

Πασχαλινὸν μήνυμα τοῦ Πατριάρχου Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ρωσσιῶν κ.κ. Κυρίλλου πρὸς
τοὺς ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς, διακόνους, μονάζοντας καὶ πάντα τὰ πιστὰ τέκνα τῆς Ὁρθοδόξου
Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας

Σεβασμιώτατοι ἀρχιερεῖς, σεβαστοὶ πατέρες, πανέντιμοι μοναχοὶ καὶ μονάζουσαι,
ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαί μου ἀγαπητοί,

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Διὰ τοῦ ἐλέους τοῦ Πανοικτίρμονος Θεοῦ ἠξιώθημεν ἵνα φθάσωμεν εἰς τὴν λαμπροφόρον
πασχαλίαν νύκτα χαρούμενοι καὶ πάλιν διὰ τὴν ἔνδοξον τοῦ Χριστοῦ Ἀνάστασιν. Ἀπευθύνω πρὸς
πάντας ὑμᾶς, ἀγαπητοί μου, τὰς ὀλοθύμους μου συγχαρητηρίους προσρήσεις ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ἑορτῇ
ταύτῃ καὶ *πανηγύρει πανηγύρεων*.

Δύο σχεδὸν χιλιετίαι μᾶς χωρίζουν ἀπὸ τοῦ νῦν ἀναμνησκομένου γεγονότος. Ἐν τούτοις,
καθ' ἕκαστον ἔτος ἡ Ἐκκλησία μετὰ τῆς ἀναλλοιώτου πνευματικῆς ἀγαλλιάσεως ἑορτάζει τὴν τοῦ
Κυρίου Ἀνάστασιν, ἀόκνως μαρτυροῦσα τὴν ἀποκλειστικότητα τῶν συμβεβηκότων ἐν τῷ ταφικῷ
σπηλαίῳ πλησίον τῶν τειχῶν τῆς ἀρχαίας Ἱερουσαλήμ.

Ὁλόκληρος ἡ ἐπὶ τῆς γῆς ὁδὸς τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς θαυμαστῆς Ἐνσαρκώσεως
Αὐτοῦ ἕως τὰ Πάθη καὶ τὸν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ φρικτὸν θάνατον, ἀποτελεῖ ἐκπλήρωσιν τῶν
ἐπαγγελιῶν τοῦ Δημιουργοῦ, τῶν δοθεισῶν τοῖς προπάτορσιν. Ὁ Θεὸς ὑπεσχέθη ἵνα ἀποστείλῃ εἰς
τὸν κόσμον Ἐκεῖνον, ὁ Ὅποιος *τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν φέρει καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται*, (Ἠσ. 53.4) καὶ
σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν (Ματθ. 1.21). Τὴν ἐπαγγελίαν ταύτην ἐπεβεβαίωσε
ὁ Κύριος ἐπανελημμένως μέσω τῶν προφητῶν Αὐτοῦ. Τὴν ἐπαγγελίαν ταύτην ἐτήρει ἀκόμη καὶ ὅτε
ὁ περιούσιος λαὸς Αὐτοῦ ἀφίστατο τῆς διαθήκης καὶ ἠθέτει τὸ θέλημα τοῦ Δημιουργοῦ.

Διὰ τε τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ἐφανερώθη τὸ πλήρωμα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, διότι ὑπερέβη
τελικῶς ὁ θάνατος, τὸ τελευταῖον μεσοτεῖχιον, ὅπερ ἀποξενοῦσε τὸν ἄνθρωπον τῆς ἀληθοῦς Πηγῆς
τῆς ζωῆς. Καίτοι ὑπάρχει ὁ φυσικὸς θάνατος, ὅστις σκοτώνει τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων, δὲν εἶναι
εἰς θέσιν πλέον ἵνα σκοτώνη τὰς ψυχὰς ἡμῶν, δηλονότι, ἵνα μᾶς στέρῃ τὴν ἐν κοινωνίᾳ μετὰ τοῦ
Πλάστου αἰώνιον ζωὴν. Ὁ θάνατος ἐπατήθη καὶ τὸ κέντρον αὐτοῦ συνετρίβη (Α΄ Κορ. 15.55).

Ηχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν ὁ Κύριος (Ἐφ. 4.8) καὶ ἀνέτρεψε τὸν Ἄδην. Οὐκ ἀδυνατήσῃ παρὰ τῷ Θεῷ πᾶν ῥῆμα (Λουκ. 1.37) καὶ ἀληθῶς ἠγέρθη καθὼς εἶπε (Ματθ. 28.6)!

Ἐφέτος οἱ λαοὶ τῆς Γῆς διέρχονται ἰδιαίτερας δοκιμασίας. Ἡ θανατηφόρος νόσος ἐξηπλώθη εἰς ὄλην τὴν ὑφήλιον, φθάσασα εἰς τὰ πέρατα τῶν ἡμετέρων χωρῶν. Αἱ ἀρχαὶ λαμβάνουν περιοριστικὰ μέτρα πρὸς ἀποτροπὴν ἐκρηκτικῆς αὐξήσεως τῆς ἐπιδημίας. Εἰς χώρας τινὰς τῆς ποιμαντικῆς εὐθύνης τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας ἀνεστάλη ἡ τέλεσις μετὰ πιστῶν τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Θείας Λειτουργίας. Εἰς ἡμᾶς, ὅμως, τοὺς Ὁρθοδόξους χριστιανούς, δὲν ἀρμόζει ἵνα πίπτωμεν εἰς ἀκηδίαν καὶ ἔτι μᾶλλον πανικοβαλλώμεθα. Καλούμεθα ἵνα διατηρῶμεν τὴν ἐσωτερικὴν εἰρήνην καὶ ἵνα ἐνθυμώμεθα τὰ λόγια τοῦ Σωτῆρος πρὸ τῶν λυτρωτικῶν Αὐτοῦ Παθῶν: «*Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον*» (Ἰω. 16.33).

Τὸ Πάσχα διὰ τὴν ἀνθρωπότητα ἀνεδείχθη μετάβασις ἐκ τῆς δουλείας τῆς ἀμαρτίας εἰς ἐλευθερίαν τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, *εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ* (Ρωμ. 8.21). Μόνον χάριν τῆς τοῦ Σωτῆρος Ἀναστάσεως ἀποκοτούμεν τὴν γνησίον ἐλευθερίαν, διὰ τὴν ὁποίαν μαρτυρεῖ ὁ πανεύφημος Παῦλος, ὅστις καλεῖ ἡμᾶς: «*Τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν, ἣν Ἰησοῦς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, στήκετε*» (Γαλ. 5.1). Πόσες φορὲς ἐμελετήσαμεν καὶ ἠκούσαμεν τὰ λόγια ταῦτα; Ἄς ἀναλογισθῶμεν τώρα: μήπως ζῶμεν σήμερον ὡσὰν οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ; Μήπως ἀνταλλάσσωμεν τὸν αἰφνιδίως ἀποκεκαλυμμένον ἡμῖν πλοῦτον τῆς αἰωνιότητος μὲ τὰς ἀτέρμονας φροντίδας, αἰχμαλωτευόμενοι καὶ πάλιν ὑπὸ τῆς ματαιότητος τοῦ κόσμου τούτου, ὑποκύπτοντες εἰς τοὺς ἐφημέρους φόβους καὶ λησμονῶντας τοὺς ἀφθόρους πνευματικοὺς θησαυροὺς καὶ τὴν ἀληθινὴν κλησίν τοῦ χριστιανοῦ *λατρεύειν αὐτῷ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν*. (Λουκ. 1.74-75);

Ὅμως, *θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ* (Ἰακ. 1.27) εἰς τοῦτο ἀκριβῶς συνίσταται, εἰς τὸ ἵνα, κατὰ τὸ παράδειγμα, τὸ φανερωθὲν ἡμῖν ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ ὑπὸ τοῦ Καλοῦ Ποιμένου, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ καὶ ὑπομονῇ, βοηθῶμεν καὶ ὑποστηρίζωμεν ἀλλήλους εἰς δοκιμασίας. Οὐδεὶς ἐξωτερικὸς περιορισμὸς ἠμπορεῖ ἵνα διαλύσῃ τὴν ἡμετέραν ἐνότητα καὶ ἵνα μᾶς ἀφαιρέσῃ τὴν τῷ ὄντι ἐκείνην πνευματικὴν ἐλευθερίαν, τὴν ὁποίαν ἀπεκτήσαμεν διὰ τῆς γνώσεως τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ νικήσαντος τὸν θάνατον καὶ δωρήσαντος ἡμῖν τὴν δυνατότητα *ἵνα τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν* (Α' Ἰω. 3.1).

Πάντων δὲ τῶν πιστῶν τέκνων τῆς Ἐκκλησίας εἶναι *ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία* (Πραξ. 4.32), διότι εἴμεθα ἀπὸ μέρους μέλη, ἐνῶ ἐν τῷ συνόλῳ Σῶμα Χριστοῦ, καὶ οὐδὲν *δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ* (Ρωμ. 8.39). Ἐνῶ ὅσοι, διὰ λόγους ἀντικειμενικούς, δὲν ἔχουν σήμερον τὴν δυνατότητα ἵνα προσέλθουν εἰς ναὸν διὰ προσευχῆν, ἃς γνωρίζουν ὅτι ἐνθυμούμεθα αὐτοὺς καὶ δεόμεθα ὑπὲρ αὐτῶν. Ἡ πίστις μᾶς ἐνδυναμώνει ἵνα ζῶμεν καί, θεία συνάρσει, ἀντεπεξερχώμεθα εἰς ποικίλους νόσους καὶ δοκιμασίας, συμπεριλαμβανομένων καὶ ὅσων παρεισέφρησαν εἰς τὴν ζωὴν

ἡμῶν διαμέσου τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ ἐπικινδύνου ἰοῦ.

Θερμῶς καλῶ πάντας ὑμᾶς, ἀγαπητοί μου, ἵνα ἐντείνωμεν τὰς κοινὰς ἡμῶν δεήσεις ὅπως ὁ Κύριος μᾶς δώσῃ, παρ' ὅλας τὰς δυσκολίας, ἵνα μείνωμεν κοινωνοὶ τῆς εὐλογημένης λειτουργικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, ἵνα τελεῖται τὸ Ἱερὸν Μυστήριον τῆς Εὐχαριστίας καὶ οἱ πιστοὶ μετὰ παρρησίας δυνηθῶσι ἵνα προσέλθουν εἰς τὴν ἀληθινὴν Πηγὴν τῆς Ζωῆς, δηλονότι εἰς τὰ Ἄχραντα τοῦ Χριστοῦ Μυστήρια, ἵνα οἱ ἀσθενεῖς ἀναρρώνουν καὶ οἱ ὑγιεῖς φυλαχθοῦν ἀπὸ τῆς ἐπικινδύνου μόλυνσεως.

Πιστεύομεν ὅτι ὁ Ἀναστάς Σωτὴρ δὲν θὰ μᾶς ἐγκαταλείψῃ δωρούμενος ἀντοχὴν καὶ ἀνδρείαν πρὸς ἀκλόνητον ἐμμονὴν εἰς τὴν πίστιν καὶ τὴν σωτήριον ἐπὶ τῆς γῆς ὁδοιπορίαν πρὸς ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Ἀπευθύνω πρὸς πάντας ὑμᾶς, ἀγαπητοί μου ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαί, τὰς συγχαρητηρίους μου προσρήσεις ἐπὶ τῇ λαμπρᾷ ἑορτῇ τοῦ Ἁγίου Πάσχα καὶ καλῶ ὅπως φανερώνητε συνεχῶς τὴν εἰκόνα τῶν ἀληθινῶν μαθητῶν τοῦ Σωτῆρος, διδόντες καλὸν παράδειγμα εἰς τοὺς πέριξ ὑμῶν, ἐξαγγέλλοντες τὴν τελειότητα «*τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς*» (Α' Πετ. 2.9), ἵνα εἰς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν δι' ἔργων μαρτυρῶμεν τὴν διαχρονικὴν δύναμιν καὶ τὸ βέβαιον τῶν πασχαλινῶν λόγων:

ΑΛΗΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ Ο ΚΥΡΙΟΣ!

ὁ Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ρωσσιῶν

Κύριλλος

Μόσχα, Ἅγιον Πάσχα 2020

στις ἄλλες γλώσσες:

- Ουκρανικά
- Λευκορωσικά
- Μολδαβικά
- Λετονικά
- Εσθονική
- Καζακικά
- Κιργιζικά
- Ουζμπεκικά
- Αζερικά
- Γερμανικά
- Κινεζικά παραδοσιακά, απλοποιημένα
- Κορεατικά